

29.01.2021

Comunicat al Băncii Naționale a Moldovei

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei, în cadrul ședinței din 29 ianuarie 2021, a adoptat prin vot unanim următoarea hotărâre:

1. Se menține rata de bază aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt la nivelul actual de 2,65 la sută anual.
2. Se mențin ratele de dobândă:
 - a) la creditele overnight la nivelul actual de 5,15 la sută anual;
 - b) la depozitele overnight la nivelul actual de 0,15 la sută anual.
3. Se menține norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă la nivelul actual de 32,0 la sută din baza de calcul.
4. Se menține norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă la nivelul actual de 30,0 la sută din baza de calcul.

Comitetul executiv al BNM a aprobat spre publicare Raportul asupra inflației nr. 1, 2021.

Trimestrul IV 2020 s-a soldat cu continuarea declinului economic la nivel global, dar cu perspective de redresare a activității economice și îmbunătățire a sentimentului consumatorilor și al investitorilor pe fondul dezvoltării de vaccinuri. Pe piețele internaționale de petrol și produse alimentare s-a atestat o evoluție ascendentă a prețurilor.

Conform estimărilor, în trimestrul IV 2020, rata anuală a inflației a continuat traiectoria descendentă de la începutul anului curent și a înregistrat 0,4 la sută în luna decembrie 2020 față de 2,3 la sută în luna septembrie 2020, rămânând sub intervalul de $\pm 1,5$ puncte procentuale de la ținta inflației de 5,0 la sută. Evoluția respectivă a fost determinată de diminuarea prețurilor la produsele alimentare și a inflației de bază sub impactul presiunilor dezinflaționiste generate de cererea internă pe fondul restricțiilor COVID-19, scăderea prețurilor de import și condițiile meteorologice nefavorabile. Totodată, scăderea prețurilor reglementate în contextul ajustării tarifului la gazul în rețea de la finele lunii octombrie 2020 a susținut trendul descendent al inflației anuale.

În trimestrul III 2020, economia Republicii Moldova a evoluat conform ultimei prognoze publicate de BNM, menținându-se în teritoriu negativ, dar cu ritmuri mai puțin pronunțate comparativ cu trimestrul precedent. Astfel, în trimestrul III 2020, produsul intern brut s-a contractat cu 9,7 la sută în termeni reali comparativ cu perioada similară a anului precedent. Această dinamică a fost cauzată de diminuarea ritmului anual al consumului final al gospodăriilor populației cu -8,0 la sută pe fondul reducerii venitului disponibil al populației și al amânării cheltuielilor populației în contextul incertitudinilor provocate de pandemie. Investițiile, exporturile au generat în continuare un impact negativ asupra creșterii economice, acesta fiind atenuat de dinamica negativă a importurilor. Totodată, formarea brută de capital fix și consumul final al administrației publice au consemnat evoluții pozitive. De menționat că

declinul înregistrat de majoritatea sectoarelor economiei naționale a susținut contractarea activității economice în trimestrul III 2020. Suplimentar, la amplificarea reducerii PIB au stat condițiile meteorologice nefavorabile, care au afectat considerabil volumul producției agricole.

Indicatorii operativi pentru primele două luni ale trimestrului IV 2020 furnizați de BNS înregistrează o dinamică negativă, dar de o intensitate mai atenuată, conturând astfel semnale de o ușoară redresare a activității economice.

Contractarea activității economice, alături de efectul restricțiilor COVID-19 au influențat în continuare evoluțiile de pe piața muncii. În trimestrul III 2020, populația economic activă și cea ocupată au înregistrat o dinamică negativă de 5,7 la sută și, respectiv, 5,1 la sută în termeni anuali. Totodată, fondul de salarizare pe economie a consemnat o recuperare, majorându-se cu 2,5 la sută în termeni reali, iar numărul mediu al salariaților s-a diminuat cu 3,1 la sută comparativ cu trimestrul III 2019.

În contextul măsurilor de politică monetară anterior adoptate și al conjuncturii de pe piețele monetară și valutară, rata medie ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în moneda națională s-a diminuat în trimestrul IV 2020 față de perioada corespunzătoare a anului 2019 cu 0,55 puncte procentuale și a constituit 7,92 la sută anual. De menționat că pentru al doilea trimestru consecutiv, procesul de creditare marchează o învioreare, volumul creditelor noi acordate în moneda națională majorându-se cu 10,2 la sută în termeni anuali.

Recuperarea treptată a economiei mondiale și a principalilor parteneri de comerț extern ai Republicii Moldova și lipsa unor riscuri majore stă la baza ameliorării prognozelor asociate evoluției mediului extern, cu implicații și asupra conjuncturii autohtone prin favorizarea cererii interne și influențarea evoluției prețurilor.

Elaborarea noii runde de prognoză s-a efectuat în baza fluxului informațional disponibil asociat ciclului de analiză și prognoză. Conform acesteia, rata anuală a inflației se va diminua în trimestrul curent, iar începând cu trimestrul II 2021 va înregistra un trend ușor ascendent, astfel încât până la finele orizontului de prognoză va reveni în proximitatea țintei inflației. Pe parcursul anului curent rata anuală a inflației se va situa în continuare sub limita inferioară a intervalului de variație, iar începând cu trimestrul I 2022 aceasta va reveni în interval și se va menține în palierul inferior pe parcursul anului viitor.

Inflația medie anuală va înregistra nivelul de 1,8 la sută și 4,4 la sută în anul 2021 și, respectiv, în 2022.

Cererea agregată negativă, dar în recuperare parțială și în continuare va genera presiuni dezinflaționiste pe parcursul orizontului de prognoză (trimestrul I 2021 – trimestrul IV 2022). În acest sens, de menționat factorii care au condiționat scăderea accentuată a cererii agregate – măsurile anti-epidemice, diminuarea semnificativă a cererii externe, condițiile agrometeorologice nefavorabile, aprecierea reală a monedei naționale, precum și agravarea climatului și anticipațiilor aferente mediului de afaceri și gospodăriilor casnice. Recuperarea parțială a cererii agregate se va datora, în principal, sporirii cererii externe, ameliorării

condițiilor monetare, îmbunătățirii sentimentului consumatorilor și al firmelor, revenirii agriculturii după un an secetos, alături de caracterul stimulatив anticipat al finanțelor publice din anul curent.

În cadrul ședinței, s-a acordat o deosebită atenție evenimentelor care s-au conturat după elaborarea prognozei, precum momentul și magnitudinea ajustării tarifelor și a prețurilor reglementate pentru energia electrică de către ANRE, altfel decât s-a anticipat în runda de prognoză. Acestea au fost diminuate cu circa 8-10 la sută la 26 ianuarie curent, în comparație cu 3,0 la sută începând cu luna aprilie 2021, precum s-a anticipat în prognoză. În condițiile date se conturează accentuarea presiunilor dezinflaționiste la adresa evoluției indicelui prețurilor de consum în perioada imediat următoare și, respectiv, se accentuează riscul diminuării prognozei curente.

Analizând balanța riscurilor la adresa inflației, de menționat prevalarea celor de natură dezinflaționistă, reflectate în principal de durata, intensitatea pandemiei, repercusiunile acesteia asupra economiei naționale și, respectiv, perioada necesară recuperării. Printre potențialele riscuri dezinflaționiste se enumeră posibila apreciere a monedei naționale pe fondul unei cereri de valută mai diminuate comparativ cu perioadele precedente, creșterea temperată a importurilor, de asemenea, probabila sporire a exporturilor pe seama majorării producției agricole, revigorarea parțială a remiterilor comparativ cu anul precedent și eventuala depreciere a dolarului SUA față de alte valute. Totodată, de menționat potențialul efect dezinflaționist ce urmează să survină din modificările operate de BNS asupra ponderilor grupelor și subgrupelor în cadrul coșului IPC.

Un alt risc de natură dezinflaționistă care ar putea influența traiectoria inflației în sens descendent ar putea deriva din lipsa parțială a finanțării externe a bugetului public național care ar putea conduce la diminuarea cheltuielilor bugetare și, respectiv, la diminuarea impulsului fiscal cu impact negativ asupra cererii agregate.

În urma analizelor și constatărilor efectuate în cadrul ședinței, Comitetului executiv al BNM a hotărât menținerea ratei de bază, ratelor aferente facilităților permanente și rezervelor obligatorii la nivelurile actuale. Decizia respectivă vizează crearea condițiilor monetare care să contribuie la readucerea inflației în intervalul de variație de $\pm 1,5$ puncte procentuale de la ținta inflației de 5,0 la sută pe termen mediu. Totodată, măsurile stimulative de politică monetară adoptate în a doua jumătate a anului precedent urmează să se propage, ca reper fiind decalajele de transmisie a acestora. Astfel, și în continuare condițiile monetare vor fi prielnice susținerii cererii interne, procesului de creditare și sprijinirii activității economice.

În cadrul ședinței, Comitetul executiv al BNM a analizat și a aprobat Raportul asupra inflației nr.1, 2021. Documentul cuprinde analize recente ale situației din mediul intern și cel extern asociate procesului inflaționist, activității economice, conduitei politicii monetare. La fel, acesta include noua prognoză, alături de riscurile și incertitudinile asociate.

Raportul asupra inflației nr.1, februarie 2021 urmează a fi publicat la 5 februarie 2021 conform calendarului adoptat.

Totodată, BNM reiterează necesitatea monitorizării continue a situației macroeconomice interne și a celei externe și la momentul oportun, fără a prejudicia obiectivul său fundamental de asigurare a stabilității prețurilor, va veni cu măsuri pentru menținerea nivelului suficient de lichiditate a băncilor licențiate, în susținerea unui sistem bancar viabil și stabil.

Următoarea ședință a Comitetului executiv al BNM cu privire la promovarea politicii monetare va avea loc pe data de 5 martie 2021, conform calendarului aprobat.